

Íþróttabandalag Reykjavíkur
Engjavegi 6
104 Reykjavík

Reykjavík, 16. desember 2020
UST202012-075/Þ.V.B.
09.07.01

Efni: Umsókn um leyfi fyrir starfsemi á friðlýstum svæðum - Laugavegshlaup - Friðland að Fjallabaki

Umhverfisstofnun hefur móttengið umsókn Íþróttabandalags Reykjavíkur, dagsett 8. desember 2020 um leyfi til að halda Laugavegshlaupið Ultra Maraðon innan Friðlands að Fjallabaki þann 17. júlí 2021.

Friðland að Fjallabaki er friðlýst sem sbr. auglýsing nr. 354/1979. Mannvirkjagerð, efnistaka og annað jarðrask innan friðlandsins er óheimilt nema með leyfi Umhverfisstofnunar. Óheimilt er að skemma gróður, trufla dýralíf að óþörfu og hrófla við bergmyndunum. Umferð gangandi fólks er heimil um svæðið, enda fylgi það merktum stígum í Landmannalaugum og annarstaðar þar sem við á og gengið sé snyrtilega um svæðið

Lýsing verkefnis:

Laugavegur Ultra Maraðon hefur farið fram síðustu 25 ár og verður hlaupið haldið laugardaginn 17. júlí árið 2021. Í umsókn Ultra Maraðon kemur fram að hlaupið hefst í Landmannalaugum og fer eftir gönguslóða Ferðafélags Íslands (Laugaveginum) og endar í Húsadal í Þórsmörk. Reiknað er með að fjöldi þátttakenda verði um 600 manns. Flestir þátttakenda koma í Landmannalaugar og fara frá Húsadal með rútum á vegum hlaupsins, aðrir koma sér sjálfir á staðinn í einkabílum. Ferðaklósett verða sett upp í Landmannalaugum á hlaupadag en engin mannvirki verða sett upp á hlaupaleið. Starfsmenn Íþróttabandalags Reykjavíkur sjá um skipulag og framkvæmd hlaupsins. Starfsmenn verða 50 á drykkjar- og þjónustustöðum á hlaupaleiðinni. Þeir tryggja öryggi hlaupara og sjá til þess að keppendur fari eftir reglum hlaupsins, gangi vel um og hendi ekki rusli á leiðinni. Starfsmenn verða í hlutverki eftirfara sem týna upp merkingar, rusl og annað sem fylgir hlaupinu. Fram kemur í umsókn að allir þátttakendur verða upplýstir um umgengnisreglur á Laugaveginum sem eru m.a. þær að fara eftir merktri leið FÍ og bera með sér eigið rusl. Þeir skrifa einnig undir skjal þess efnis að þeir hafi lesið reglur og kynnt sér umgjörð hlaupsins og ætli að fara eftir þeim fyrirmælum. Til að vernda náttúruna og takmarka rusl á drykkjarstöðum verða þátttakendur að hafa með sér sitt eigið fjölnota drykkjarmál, ekki verður hægt að fá pappaglós á drykkjarstöðvum. ÍBR - viðburður er m.a. í samstarfi við Ferðafélag Íslands sem tekur þátt í að þjónusta þátttakendur í hlaupinu við skála FÍ og Volcano Huts sem er staðarhaldari í Húsadal. Lögð er áhersla á að starfsmenn á vegum hlaupsins aki ekki utan vega og að passað verði að umgengni á allri Laugavegsleiðinni verði góð.

Áhrifamat:

Umhverfisstofnun metur litlar líkur á að hlaupið muni hafa neikvæð áhrif á verndargildi Friðlands að Fjallabaki. Landmannalaugar eru á appelsínugulum lista vegna ágangs ferðamanna á náttúru svæðisins og vegna skorts á innviðum til að taka á móti miklum fjölda gesta. Litlar líkur eru á að framkvæmd hlaupsins muni valda spjöllum á friðlýstum náttúruminum og að rask verði minniháttar ef farið verður að þeim skilyrðum sem sett eru í leyfi þessu og m.a. tryggt að ekki sé hlaupið utan merktra gönguleiða. Hlaupið mun mögulega hafa tímabundin neikvæð áhrif á aðra gesti á svæðinu. Sá hluti Laugarvegarins sem liggur innan Friðlandsins að Fjallabaki liggur um viðkvæm hverasvæði og mikilvægt að tryggja að þau verði ekki fyrir raski og tryggja þarf að hlaupið sé eftir merktum gönguleiðum á því svæði.

Skilyrði:

Umhverfisstofnun veitir Íþróttabandalagi Reykjavíkur fyrir sitt leyti leyfi fyrir að Laugavegshlaupið Ultra Marañon fari fram innan Friðlandsins að Fjallabaki sbr. lýsingu hér að ofan þann 17. júlí 2021 að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:

- Stjórnendur viðburðarins skili til Umhverfisstofnunar, a.m.k. viku áður en keppni hefst, áætlun um það hvernig staðið verði að framkvæmd keppinnar. Í áætlun skal m.a. koma fram, fjöldi þátttakenda, hvernig þátttakendum og starfsmönnum er komið á staðinn og hvernig staðið verði að frágangi að viðburði loknum.
- Umhverfisstofnun skal tilkynnt um öll frávik við áður útgefna verkefnalýsingu og eins ef breyting verður á tímasetningu verkefnis eins fljótt og auðið er.
- A.m.k. 3 dögum áður en hlaupið fer af stað skal koma fyrir merkingum við upphaf og endastöð hlaupsins þar sem gestir svæðisins eru upplýstir um fyrirhugað hlaup.
- Hámarksfjöldi þátttakenda í hlaupinu verði ekki meiri en 600 manns.
- Stjórnendur hlaupsins gefi sig fram við landverði svæðisins og upplýsi þá um upphaf hlaupsins og lok þess.
- Þátttakendur og starfsmenn hlaupsins haldi sig á gönguleið alla leið frá upphafsstöð að endastöð hlaupsins. Stjórnendur hlaupsins skulu upplýsa þátttakendur um mikilvægi þess að halda sig á gönguleiðum til að koma í veg fyrir rask á viðkvæmum gróðri meðfram Laugavegi.
- **Auglýsa skal hlaupið vel og upplýsa aðra gesti á svæðinu að um tímabundna truflun sé að ræða á Laugaveginum á meðan á hlaupinu stendur.**
- Upplýsa skal ljósmyndara og aðra sem koma á svæðið til að fylgjast með hlaupinu að óheimilt sé að fara út fyrir göngustíga og vísa þeim á góða ljósmyndatökustaði í samráði við landverði
- Gönguleiðin Laugavegur kann að vera strjált stikuð að hluta og því skulu aðstandendur hlaupsins sjá til þess að merkingar verði bættar á þeim svæðum þar sem gönguleiðin er ógreinileg til að fyrirbyggja að fólk hlaupi til hliðar við gönguleið með tilheyrandi raski og jafnvel myndun hliðarstíga. Brýnt er að passa vel upp á framangreint og merkja leiðina vel á viðkvæmum svæðum á borð við mosa- eða lymgmóa og votlendi, á hverasvæðinu suður af Hrafninnuskeri og niður Jökultungur. Eins er mikilvægt að staðkunnugir starfsmenn hlaupsins beini þátttakendum inn á gönguleiðina þar sem þörf krefur.
- Drykkjarstöðvar innan Friðlandsins að Fjallabaki skulu vera staðsettar á malarplönunum við skála þar sem engin hætta er á að viðkvæmur gróður skaðist.
- Aðstandendur viðburðarins tryggi að ekki verði skilinn eftir neinn úrgangur á víðavangi, hvorki á/við hlaupaleiðir né á drykkjastöð. Einnig að tryggt verði að

merkingar sem notaðar verða við að merkja hlaupaleiðina verði fjarlægðar strax að viðburði loknum og skemmdir á gróðri, ef einhverjar verða, lagfærðar.

- Óheimilt er að aka utan vega og skulu starfsmenn sem koma að hlaupinu einungis aka eftir merktum vegum.
- Mælist er til þess að þátttakendur komi á svæðið í skipulögðum rútuferðum á vegum viðburðarins þar sem bílastæði eru takmörkuð og vegasamgöngur erfiðar.
- Þátttakendur taki tillit til annara gesta svæðisins hvort sem er við skála sem drykkjarstöðvar eru staðsettar á eða á þeim stígum sem viðburðurinn fer fram.
- Hafa skal þetta bréf með í för á meðan verkefninu stendur og kynna fyrir starfsfólki þau skilyrði sem fylgja leyfinu, áður en undirbúningur og vinna hefst.
- Virða skal umgengnisreglur sem gilda um svæðið.
- Losun ferðasalerna skal fara fram á viðurkenndum losunarstað utan hins friðlýsta svæðis.
- Ef upp koma álitamál um framkvæmdir sem tengjast verkefninu og frágang svæðisins skal hafa samband við Umhverfisstofnun í síma 591-2000.

Ef framkvæmdaraðili veldur náttúruspjöllum með framkvæmd í skilningi 87. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd getur Umhverfisstofnun t.d. lagt fyrir framkvæmdaraðila að afmá jarðrask og lagfæra gróðurskemmdir eða stöðvað framkvæmdir sbr. nánar XV. kafla laganna.

Ef umhverfisaðstæður á svæðinu breytast getur Umhverfisstofnun skv. 2. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd breytt skilyrðum leyfis, bætt inn nýjum skilyrðum eða afturkallað leyfið til að koma í veg fyrir verulegt, ófyrirséð tjón á náttúru Íslands.

Leyfi landeigenda og/eða sveitarfélags gæti þurft fyrir verkefninu.

Sé skilyrðum leyfis ekki fullnægt getur Umhverfisstofnun afturkallað leyfið skv. 1. mgr. 89. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd.

Leyfisgjald:

Umhverfisstofnun hefur nú innheimt gjald fyrir vinnslu og afgreiðslu umsókna um leyfi á friðlýstum svæðum sbr. 1. mgr. 92. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd. Gjald fyrir umsókn um framkvæmdir er kr. 39.400.- sbr. 24. gr. b. gjaldskrá Umhverfisstofnunar nr. 535/2015.

Eftirlit

Umhverfisstofnun mun hafa eftirlit með framkvæmdum og frágangi á svæðinu. Eftirlitið verður framkvæmt af eftirlitsmanni frá Umhverfisstofnun.

Virðingarfyllt

Þórdís Vilhelmina Bragadóttir
sérfræðingur

Hákon Ásgeirsson
teymisstjóri